EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2024 09 30
COM(2024) 424 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

teikiama pagal Reglamento (ES) 2021/1229 16 straipsnį, dėl paskolų viešajam sektoriui priemonės įgyvendinimo 2024 m. pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

teikiama pagal Reglamento (ES) 2021/1229 16 straipsnį, dėl paskolų viešajam sektoriui priemonės įgyvendinimo 2024 m. pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą

1. ĮVADAS

2020 m. sausio mėn. Komisija paskelbė apie Teisingos pertvarkos mechanizmą (TPM), kuris yra Europos žaliojo kurso investicijų plano[1] dalis, siekdama užtikrinti, kad pereinant prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos niekas ir joks regionas neliktų nuošalyje. Teisingos pertvarkos mechanizmą sudaro trys ramsčiai: pirmasis ramstis yra Teisingos pertvarkos fondas, antrasis ramstis – speciali teisingos pertvarkos sistema pagal programą „InvestEU“, o trečiasis ramstis – paskolų viešajam sektoriui priemonė (toliau – Priemonė (PVSP))[2].

Šioje metinėje ataskaitoje daugiausia dėmesio skiriama trečiajam ramsčiui ir siekiama pateikti informaciją apie iki šiol padarytą pažangą įgyvendinant Priemonę. Šioje ataskaitoje pateikta nuo Priemonės įgyvendinimo pradžios iki 2024 m. liepos 30 d. sukaupta informacija. Likusi 2024 m. informacijos dalis bus nurodyta kitoje ataskaitoje, teiktinoje pagal pareigas tekti PVSP ataskaitas (žr. 1.2 skirsnyje pateiktą išsamią informaciją).

1.1. Pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą įgyvendinamos paskolų viešajam sektoriui priemonės teisinė ir biudžeto sistema

Bendrasis Priemonės tikslas – reaguoti į didelius socialinius, ekonominius ir su aplinka susijusius iššūkius, kylančius dėl perėjimo prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos[3], Sąjungos teritorijų, nurodytų teritoriniuose teisingos pertvarkos planuose (TTPP)[4], labui.

Konkretus Priemonės tikslas – pritraukti viešojo sektoriaus investicijų, kuriomis tenkinami TTPP apibūdintų teritorijų vystymosi poreikiai. Tai daroma sudarant palankesnes sąlygas finansuoti projektus, iš kurių negaunama pakankamai pajamų jų investicinėms išlaidoms padengti, taip išvengiant galimos paramos ir investicijų alternatyviems ištekliams išstūmimo. Parama teikiama įvairioms investicijoms[5].

PVSP reglamente numatytas bendras maksimalus 1,525 mlrd. EUR ES paramos biudžetas, skirtas Priemonės dotacijų komponentui (įskaitant techninę pagalbą ir konsultacinę paramą). 2024 m. vasario mėn. Europos Parlamentas pritarė, o Taryba vieningai susitarė dėl daugiametėje finansinėje programoje (DFP) nustatytų išlaidų viršutinių ribų peržiūros, atsižvelgiant į 2023 m. birželio mėn. Komisijos pasiūlymą. Dėl DFP laikotarpio vidurio peržiūros pasiektame susitarime atsižvelgiama į tai, kaip svarbu suteikti ES biudžetui reikiamų priemonių, kad būtų galima toliau įgyvendinti Europos ir mūsų partnerių prioritetus, kaip buvo pabrėžta pagrindiniuose sektorių pasiūlymuose. Atsižvelgiant į tai, buvo nuspręsta perskirstyti 1,1 mlrd. EUR iš BŽŪP ir sanglaudos politikos fondų

---

1 2020 m. sausio 14 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „Tvarios Europos investicijų planas. Europos žaliojo kurso investicijų planas“ (COM(2020) 21 *final*).

2 2021 m. liepos 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1229 dėl paskolų viešajam sektoriui priemonės pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą (OL L 274, 2021 7 30).

3 2021 m. birželio 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2021/1119, kuriuo nustatoma poveikio klimatui neutralumo pasiekimo sistema ir iš dalies keičiami reglamentai (EB) Nr. 401/2009 ir (ES) 2018/1999 (Europos klimato teisės aktas) (OL L 243, 2021 7 9).

4 Kaip apibrėžta 2021 m. birželio 24 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2021/1056, kuriuo įsteigiamas Teisingos pertvarkos fondas, 11 straipsnyje (OL L 231, 2021 6 30).

5 Žr. Reglamento (ES) 2021/1229 6 konstatuojamąją dalį.

tiesioginio ir netiesioginio valdymo komponentų. Todėl PVSP biudžetas buvo sumažintas 150 mln. EUR. Perskirsčius šias lėšas, didžiausias PVSP biudžetas yra 1,375 mlrd. EUR.

Pagal Priemonę Europos investicijų banko, kaip finansavimo partnerio, teikiamos paskolos derinamos su Sąjungos dotacijomis viešojo sektoriaus subjektų pateiktiems projektams remti. Priemonės paskolų komponentui Europos investicijų bankas (EIB) skirs maždaug 6–8 mlrd. EUR.

Dėl Priemonės įgyvendinimo Komisija glaudžiai bendradarbiauja ne tik su EIB, bet ir su Europos klimato, infrastruktūros ir aplinkos vykdomąja įstaiga (CINEA). CINEA yra atsakinga už dotacijų įgyvendinimo biudžetinius, teisinius, finansinius ir veiklos aspektus, o Komisija išlieka visiškai atsakinga už visus su politika susijusius aspektus.

1.2. 2024 m. įgyvendinimo ataskaitos aprėptis

Kaip nustatyta PVSP reglamento 16 straipsnio 3 dalyje, „*[p]radedant 2022 m. ir ne vėliau kaip kiekvienų kalendorinių metų spalio 31 d. Komisija pateikia Priemonės įgyvendinimo ataskaitą. Toje ataskaitoje pateikiama informacija apie Priemonės įgyvendinimo lygį atsižvelgiant į jos tikslus, sąlygas ir veiklos rodiklius.*“

Ankstesnės ataskaitos buvo pateiktos 2023 m. vasario 7 d. ir 2023 m. lapkričio 21 d.

Šioje ataskaitoje pateikta informacija apie i) kvietimo teikti pasiūlymus pagal PVSP rezultatus po šešių paraiškų pateikimo terminų, įskaitant galimus projektų pasiūlymus, ii) techninę pagalbą, iii) komunikaciją, iv) padarytą pažangą, įskaitant su Priemone susijusias problemas ir jos stiprybes, ir v) tolesnius veiksmus.

2. PRIEMONĖS ĮGYVENDINIMAS

2.1. Kvietimo teikti pasiūlymus pagal PVSP rezultatai po šešių paraiškų pateikimo terminų

Nuo ankstesnės PVSP įgyvendinimo ataskaitos praėjo trys kvietime teikti pasiūlymus pagal PVSP nurodyti paraiškų pateikimo terminai. Iki šių trijų terminų buvo pateikti 29 pasiūlymai, iš kurių 13 vertinimo komitetas atrinko finansuoti. Sprendimas dėl paskolų skyrimo kai kuriems iš jų dar nepriimtas[6] (žr. 1 lentelę). Remiantis gauta informacija, pateiktoms paraiškoms skirta Komisijos dotacijų, kurių apskaičiuotoji suma – 123 mln. EUR, ir EIB paskolų, kurių apskaičiuotoji suma – 732 mln. EUR[7]. Komisija atrinko finansuoti du Prancūzijos pasiūlymus, kurie buvo įtraukti į rezervo sąrašą, nes neliko Prancūzijos nacionaliniam biudžetui skirtų lėšų. Rezervo sąrašas galios iki pirmojo kvietimo teikti pasiūlymus pagal PVSP pabaigos (2025 m. gruodžio mėn. pabaiga), kai likę finansiniai ištekliai bus suteikti be iš anksto paskirtų nacionalinių dalių. Kad būtų padidintas veiksmingumas, kvietimas teikti pasiūlymus pagal PVSP 2024 m. vasario 1 d. buvo iš dalies pakeistas, siekiant patikslinti, kad valstybių narių, kurioms skirtas nacionalinis finansinis paketas jau išnaudotas, pateiktos projektų paraiškos nebus laikomos tinkamomis finansuoti[8]. Be to, 10 pasiūlymų buvo nepriimtini, nes jie buvo neišsamūs, vienas pasiūlymas (Prancūzijos) buvo netinkamas finansuoti, nes nacionalinis paketas, pagal kurį jis buvo pateiktas, jau buvo panaudotas (pasiūlymas buvo pateiktas po pirmiau minėto kvietimo teikti pasiūlymus dalinio pakeitimo). Taip pat buvo du pasiūlymai (Prancūzijos ir Airijos), kurie nebuvo atrinkti finansuoti, nes neatitiko

[6] Pareiškėjai atskirai kreipiasi dėl paskolos į EIB ir (arba) į finansų tarpininką, todėl paskolos paraiška pateikiama tuo pačiu metu kaip ir dotacijos paraiška. Dotacijos susitarimas pasirašomas, jei paskola patvirtinama. Daugiau informacijos pateikta kvietimo teikti pasiūlymus pagal PVSP dokumente call-fiche_jtm-2022-2025-pslf_en.pdf (europa.eu).

[7] Į šią sumą neįtraukti rezervo sąraše esantys pasiūlymai.

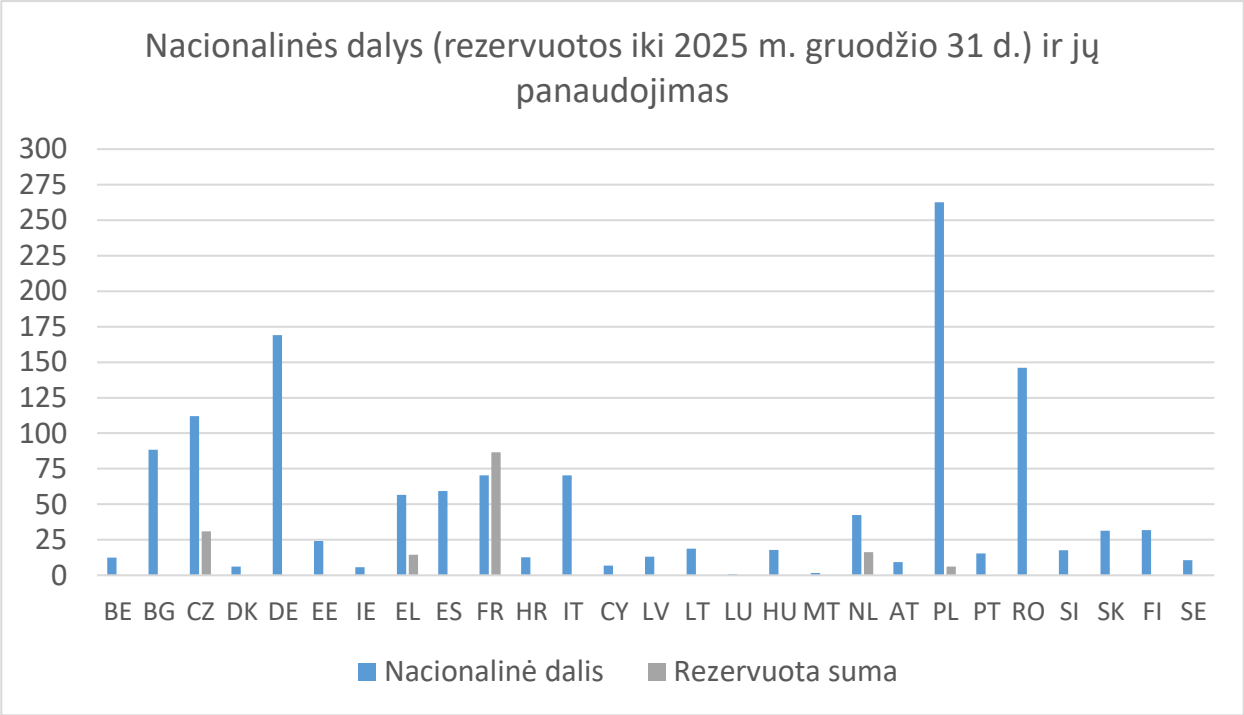
[8] Išsami informacija pateikta kvietimo teikti pasiūlymus pagal PVSP dokumente call-fiche_jtm-2022-2025-pslf_en.pdf (europa.eu).

skyrimo kriterijų, o vieną pasiūlymą (Čekijos), kuris buvo atrinktas finansuoti, projekto rengėjas atsiėmė dėl kitų turimų finansavimo šaltinių.

Nuo pirmojo kvietimo teikti pasiūlymus pagal PVSP paskelbimo 2022 m. liepos 19 d. iš viso buvo pateikti 37 pasiūlymai, iš kurių 15 vertinimo komitetas atrinko finansuoti (kai kuriems iš jų paskola dar nepatvirtinta), ir yra pasirašyti keturi dotacijų skyrimo pagal PVSP susitarimai (daugiau informacijos pateikta 2.2 skirsnyje). Remiantis gautose paraiškose pateikta informacija, joms skirta Komisijos dotacijų, kurių apskaičiuotoji suma – 148 mln. EUR, ir EIB paskolų, kurių apskaičiuotoji suma – 863 mln. EUR[9].

Pasibaigus paraiškų teikimo terminams, kai kurie nacionaliniai paketai buvo visiškai (Prancūzija) arba beveik visiškai (Švedija) panaudoti.

1 pav. Nacionalinės dalys (rezervuotos iki 2025 m. gruodžio 31 d.) ir jų panaudojimas pagal skirtas arba vertinamas dotacijas[10]



1 lentelė. Pasiūlymų, gautų paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus pagal PVSP, vertinimo santrauka

	Pateiktų pasiūlymų skaičius	**Priimtinų ir reikalavimus atitinkančių pasiūlymų skaičius**	**Komisijos atrinktų finansuoti pasiūlymų skaičius**	**Pasiūlymų, kuriems užtikrinta EIB arba jo tarpininkų paskola, skaičius**	**Pastabos**
Pateikimo terminas – 2022 m. spalio 19 d.	3	1 (CZ)	1 (CZ)	0	Čekijos paraišką pareiškėjas atsiėmė ir iš naujo pateikė 2023 m. rugsėjo 20 d. (4-asis pateikimo terminas).

[9] Į šią sumą neįtraukti rezervo sąraše esantys pasiūlymai.

[10] Nacionaliniai asignavimai atitinka vertes po 2021–2027 m. DFP peržiūros.

Pateikimo terminas – 2023 m. sausio 19 d.	1	0	0	0	-
Pateikimo terminas – 2023 m. balandžio 19 d.	4	3 (EL, NL, SE)	2 (EL, SE)	2 (EL, SE)	Dėl Graikijos ir Švedijos pasiūlymų pasirašyti dotacijų susitarimai. Projektai įgyvendinami. Nyderlandų pasiūlymas neatitiko dviejų skyrimo kriterijų, tačiau jis buvo iš naujo pateiktas 2023 m. rugsėjo 20 d. (4-asis pateikimo terminas).
Pateikimo terminas – 2023 m. rugsėjo 20 d.	15	5 (CZ, FR, NL)	5 (CZ, FR, NL)	1 (FR)	Komisija atrinko finansuoti Čekijos pasiūlymą, du Prancūzijos pasiūlymus ir Nyderlandų pasiūlymą. EIB atlieka vertinimą. Dėl vieno Prancūzijos pasiūlymo pasirašytas susitarimas dėl dotacijos ir projektas šiuo metu įgyvendinamas.
Pateikimo terminas – 2024 m. sausio 19 d.	6	6 (CZ, FR, PL)	5 (CZ, FR, PL)	1 (CZ, PL)	Komisija atrinko finansuoti du Čekijos pasiūlymus. Vieną Čekijos pasiūlymą projekto rengėjas atsiėmė dėl kitų turimų finansavimo šaltinių. Dėl kito projekto šiuo metu vyksta paskolos susitarimo pasirašymo su EIB finansų tarpininku procesas. Komisija atrinko finansuoti vieną Lenkijos pasiūlymą, dėl kurio su EIB pasirašytas paskolos susitarimas. CINEA rengia dotacijos susitarimą. Komisija atrinko finansuoti du Prancūzijos pasiūlymus, kurie buvo įtraukti į rezervo sąrašą, nes neliko Prancūzijos nacionaliniam biudžetui skirtų lėšų. Vienas Prancūzijos pasiūlymas neatitiko dviejų skyrimo kriterijų.
Pateikimo terminas –	8	7	6	1	Komisija atrinko finansuoti penkis Čekijos pasiūlymus, dėl

2024 m. balandžio 17 d.		(CZ, IE)	(CZ)	(CZ)	kurių šiuo metu vyksta paskolų susitarimo pasirašymo su EIB finansų tarpininku procesas. Komisija atrinko finansuoti vieną Čekijos pasiūlymą, dėl kurio su EIB pasirašytas paskolos susitarimas. CINEA rengia dotacijos susitarimą. Airijos pasiūlymas neatitiko vieno skyrimo kriterijaus.

Iki šiol PVSP vertinimo komiteto finansuoti atrinkti projektų pasiūlymai apima tokius sektorius kaip energijos vartojimo efektyvumas, kultūra, socialinis būstas, visuomenės sveikatos infrastruktūra ir darnaus judumo infrastruktūra, centralizuotas šilumos ir vėsumos tiekimas ir miestų atnaujinimas bei regeneracija. Kalbant apie prašomos paramos rūšį, dėl trijų projektų pasiūlymų prašoma bendrųjų paskolų, penkis pasiūlymus sudaro atskiri projektai ir dėl dviejų pasiūlymų prašoma suteikti paskolas per tarpininkus.

2 lentelė. Dotacijomis finansuoti atrinkti projektų pasiūlymai

	Pateikimo terminas	**Regionas / teritorija**	**Projekto pasiūlymo pavadinimas**	**Sektorius**	**Prašomos dotacijos suma (EUR)**	**Prašomos paskolos suma (EUR)**
FR	2023 m. rugsėjo 20 d.	Provanso-Alpių-Žydrojo Kranto regionas, Marselis	*Tramvajaus linijos pietinėje Šiaurės Marselio dalyje pratęsimas, 1 etapas*	darnus judumas	15 000 000	100 000 000
FR	2023 m. rugsėjo 20 d.	Aukštutinė Prancūzija (Šiaurė-Pa de Kalė), Lilis	*Stebėsena, vertinimas ir mokymasis žaliojo judumo srityje*	darnus judumas	31 500 000	210 000 000
NL	2023 m. rugsėjo 20 d.	Pietų Limburgas, įmonės „Mijnwater“ sistema	*Įmonės „Mijnwater“ sistemos plėtimo pagrindinis planas, 1 etapas*	tvarus centralizuotas šilumos ir vėsumos tiekimas	13 500 000	90 000 000
CZ	2024 m. sausio 19 d.	Ūsčio kraštas, Ūstis prie Labės	*Ūsčio prie Labės viešasis transportas*	darnus judumas, energijos vartojimo efektyvumas	430 612	1 722 449

PL	2024 m. sausio 19 d.	Silezija, Dombrova Gurniča	*Dombrovos Gurničos darnus vystymasis*	energijos vartojimo efektyvumas, darnus judumas	2 784 793	11 139 173
CZ	2024 m. balandžio 17 d.	Ūsčio kraštas, Dečynas	*ENS (energinio naudingumo sertifikatai) Dečyne*	energijos vartojimo efektyvumas, tvari vandentvarka	391 843	1 567 370
CZ	2024 m. balandžio 17 d.	Ūsčio kraštas, Dečynas	*Podmoklų istorinės dalies renovacija, D etapas*	miestų atnaujinimas, darnus judumas, darnus turizmas	581 624	2 326 498
CZ	2024 m. balandžio 17 d.	Ūsčio kraštas, Litvynovas	*Naujo baseino statyba Litvynovo kolektyvinio namo (ček. Koldům) poilsio zonoje*	socialinė infrastruktūra	1 975 894	7 903 576
CZ	2024 m. balandžio 17 d.	Ūsčio kraštas, Ūstis prie Labės	*Atrinktų Ūsčio prie Labės krašto geležinkelių infrastruktūros dalių modernizavimas*	darnus judumas	2 348 773	9 395 092
CZ	2024 m. balandžio 17 d.	Ūsčio kraštas, Postoloptrai	*Taikos aikštė Postoloptruose*	darnus turizmas, miestų regeneracija	535 714	2 142 857
CZ	2024 m. balandžio 17 d.	Moravijos-Silezijos kraštas, Ostrava	*Ostravos universiteto studentų bendrabutis. Įperkamo studentų būsto kokybės gerinimas ir pajėgumų didinimas*	švietimas, socialinė infrastruktūra	3 007 428	12 029 713

2.2. Pirmieji pagal PVSP finansuojami projektai

3 lentelė. Projektų, dėl kurių pasirašyti pagal PVSP skiriamų dotacijų susitarimai, pristatymas

Socialinė ir ekonominė Vakarų Makedonijos pertvarka[11]				
Teisingą pertvarką vykdantis regionas	**Pateikimo terminas**	**Projekto aprašymas**	**Biudžetas**	**Projekto trukmė**
Vakarų Makedonija (EL)	2023 m. balandžio 19 d.	Projektas yra Vakarų Makedonijos regiono koordinuojama bendroji paskola. Jis apima 15 projektų šešiose savivaldybėse (Argo Orestiko, Kozanės, Kastorijos, Florinos, Eordėjos ir Grevenos), iš kurių ▪ 8 susiję su energijos vartojimo efektyvumu, ▪ 1 – su automobilių kelių infrastruktūra, ▪ 2 – su sveikatos priežiūra, ▪ 1 – su kultūra, ▪ 1 – su turizmu. **Numatomas išmetamo teršalų kiekio sumažėjimas:** 8 650 metrinių tonų CO_2 per metus **Numatomas energinis naudingumas:** A klasės energinio naudingumo sertifikatas; sutaupyta 60–97 % energijos **Darbo vietų, kurias numatoma sukurti, skaičius:** 200	**Bendros išlaidos:** 81 mln. EUR (100 %) **EIB paskola:** 59 mln. EUR (72 %) **Pagal PVSP skirta dotacija:** 15 mln. EUR (18 %) **Nuosavas finansavimas:** 8 mln. (10 %)	**Dotacijos susitarimo pasirašymas: 2023 m. spalio 23 d.** **Pradžios data: 2023 m. lapkričio 1 d.** **Trukmė: 36 mėnesiai**
Darnaus judumo infrastruktūra mažataršėms ir kokybiškoms paslaugoms teikti (SMILES)[12]				
Teisingą pertvarką vykdantis regionas	**Pateikimo terminas**	**Projekto aprašymas**	**Biudžetas**	**Projekto trukmė**
Luaros kraštas (FR)	2023 m. rugsėjo 20 d.	Projektą sudaro tvari transporto infrastruktūra Nante, kurią numatoma sukurti: ▪ modernizuojant ir atnaujinant 3 tramvajaus linijas, ▪ atnaujinant tramvajų parką (46 naujos transporto priemonės), ▪ pastatant techninį ir operacijų centrą ir daugiarūšio transporto perdavimo ir (arba) keitimo centrą, ▪ nutiesiant 38 km dviračių takų. Projekto rezultatai padės pagerinti tramvajų tinklo veikimą ir kokybę, plėtoti įvairiarūšį transportą, įvairinti viešojo transporto pasiūlą ir mažinti spūstis keliuose. **Numatomas išmetamo teršalų kiekio sumažėjimas:** 21 000 metrinių tonų CO_2 per metus **Darbo vietų, kurias numatoma sukurti, skaičius:** 106 **Numatomas žmonių, kurie naudosis projekto rezultatais, skaičius:** 672 420	**Bendros išlaidos:** 388 mln. EUR (100 %) **EIB paskola:** 200 mln. EUR (52 %) **Pagal PVSP skirta dotacija:** 30 mln. EUR (8 %) **Nuosavas finansavimas:** 158 mln. EUR (40 %)	**Dotacijos susitarimo pasirašymas: 2024 m. balandžio 2 d.** **Pradžios data: 2024 m. gegužės 1 d.** **Trukmė: 60 mėnesių**

[11] Pranešimas spaudai „Socialinė ir ekonominė Vakarų Makedonijos pertvarka“: Vakarų Makedonijos perėjimas prie žalesnės ateities yra pirmasis projektas, remiamas pagal Europos Sąjungos paskolų viešajam sektoriui priemonę. Europos Komisija (europa.eu).

[12] Pranešimas spaudai „SMILES“: ES parama skatina ekologišką judumą Nante. Europos Komisija (europa.eu).

Tvarus ir įperkamas būstas naujai žaliajai pramonei ir visuomenei (SHERIS)[13]				
Teisingą pertvarką vykdantis regionas	**Pateikimo terminas**	**Projekto aprašymas**	**Biudžetas**	**Projekto trukmė**
Vesterbotenas (SE)	2023 m. balandžio 19 d.	Projektu bus siekiama patenkinti didėjantį Šelefteo savivaldybės būsto poreikį, remiant 7 būstų kompleksų, kuriuose bus apie 750 efektyviai energiją vartojančių įperkamų būstų, statybą. Būsto programa daugiausia bus skirta atvykstantiems naujo baterijų gigafabriko „Northvolt“ darbuotojams, taip pat studentams, pabėgėliams ir mažas pajamas gaunantiems ar specialiųjų poreikių turintiems asmenims. **Numatomas energinis naudingumas:** 20 % didesnis, palyginti su Švedijos statybos standartais **Darbo vietų, kurias numatoma sukurti, skaičius:** 1 000 **Numatomas žmonių, kurie naudosis projekto rezultatais, skaičius:** 44 000	**Bendros išlaidos:** 142 mln. EUR **EIB paskola:** 71 mln. EUR (50 %) **Pagal PVSP skirta dotacija:** 11 mln. EUR (8 %) **Nuosavas finansavimas:** 60 mln. EUR (42 %)	**Dotacijos susitarimo pasirašymas: 2024 m. balandžio 5 d.** **Pradžios data: 2023 m. sausio 1 d.** **Trukmė: 60 mėnesių**
Ostravos koncertų salė[14]				
Teisingą pertvarką vykdantis regionas	**Pateikimo terminas**	**Projekto aprašymas**	**Biudžetas**	**Projekto trukmė**
Moravijos-Silezijos kraštas (CZ)	2023 m. rugsėjo 20 d.	Projekto tema – Ostravos koncertų salės, kurioje numatoma įrengti pasaulinio lygio akustinę įrangą ir kurioje tilps iki 1 300 sėdimų vietų, statyba. Šiuo projektu bus remiama kultūros infrastruktūros plėtra ir bus prisidėta prie buvusio kasyklų miesto Ostravos, kuriame vis dar vykdoma tradicinė plieno gamyba, atnaujinimo. Sukūrus naują kultūros renginių vietą miestas taps patrauklesnis tiek jo gyventojams, tiek lankytojams ir bus sudarytos palankesnės sąlygos socialinei ir ekonominei regiono pertvarkai. **Numatomas energinis naudingumas:** B klasės energinio naudingumo sertifikatas **Įgyvendinant projektą naudotini atsinaujinantieji energijos ištekliai:** apytikriai 392 fotovoltinės plokštės, 125 geoterminiai šuliniai **Numatomas žmonių, kurie naudosis projekto rezultatais, skaičius:** 151 200	**Bendros išlaidos**: 116 mln. EUR **EIB paskola:** 84 mln. EUR (73 %) **Pagal PVSP skirta dotacija:** 21 mln. EUR (18 %) **Nuosavas finansavimas:** 10,5 mln. EUR (9 %)	**Dotacijos susitarimo pasirašymas: 2024 m. liepos 16 d.** **Pradžios data: 2024 m. liepos 19 d.** **Trukmė: 52 mėnesiai**

[13] Tvarus ir įperkamas būstas siekiant remti ekologišką augimą Švedijoje. Europos Komisija (europa.eu)

[14] Ostravos koncertų salės statybai Čekijoje skirta 105 mln. EUR Europos parama. Europos Komisija (europa.eu).

2.3. Galimi projektų pasiūlymai

Remiantis informacija, gauta bendraujant su EIB ir kitais PVSP suinteresuotaisiais subjektais, projektų pasiūlymai yra rengiami šešiose valstybėse narėse ir jie galėtų būti pateikti iki kitų kvietimo teikti pasiūlymus pagal PVSP paraiškų pateikimo terminų pabaigos. Šie galimi projektų pasiūlymai yra susiję su atsinaujinančiųjų išteklių energija, energijos vartojimo efektyvumu, visuomenės sveikatos infrastruktūra ir kitais sektoriais, atitinkančiais patvirtintus TTPP. Komisijos vertinimu, dėl jų dotacijų suma padidėtų 100 mln. EUR.

Be to, paramos pagal Priemonę paklausa pastebima valstybėse narėse, kurios jau panaudojo savo nacionalinius asignavimus. Šių valstybių narių pasiūlymai gali būti teikiami paskelbus antrąjį kvietimą teikti pasiūlymus pagal PVSP (t. y. po 2025 m. gruodžio 31 d.).

3. KOMUNIKACIJOS VEIKLA

Komisija, padedant CINEA ir EIB, toliau didina informuotumą apie Priemonę. Bendrų veiksmų, kurių Komisija, EIB ir CINEA ėmėsi nuo 2023 m. rugsėjo 1 d. iki 2024 m. liepos 30 d., rezultatai:

- surengta 20 susitikimų su nacionalinėmis, regiono ir vietos valdžios institucijomis;
- surengti 3 susitikimai su nacionaliniais skatinamojo finansavimo bankais ir įstaigomis;
- surengti 4 susitikimai su vidaus suinteresuotaisiais subjektais (Struktūrinių priemonių ir atokiausių regionų darbo grupė) ir išorės suinteresuotaisiais subjektais (ETUC, Europos bankų priežiūros tinklas (angl. *Bankwatch*)).
- PVSP pristatyta 7 teminiuose renginiuose (pristatymai, klausimų ir atsakymų sesijos, specialieji stendai), be kita ko, per Europos regionų ir miestų savaitės renginį (2023 m. spalio 10 d.), per Višegrado grupei pirmininkaujančios Čekijos surengtą renginį „Nuo anglių regionų iki teisingos pertvarkos ateities“ Ūstyje prie Labės (2023 m. spalio 11 d.), Merų pakto dalyvių investicijų forume (2023 m. spalio 25 d.), per „Ecomondo“ renginį (2023 m. lapkričio 7–10 d.), PVSP kavos kampelyje Teisingos pertvarkos platformos konferencijoje (2024 m. balandžio 16–17 d.), per ES žaliosios savaitės renginius (2024 m. gegužės 29–30 d.) ir per Europos Sąjungos tvarios energijos savaitės renginius (2024 m. birželio 11–13 d.);
- surengtas Graikijos projekto įvadinis posėdis Vakarų Makedonijoje (Graikija) (2024 m. kovo 5–7 d.), surengta Švedijos projektui skirtų dotacijų susitarimo pasirašymo ceremonija Briuselyje (2024 m. balandžio 10 d.) ir Ostravos koncertų salės (Čekija) statybos darbų pradžios ceremonija (2024 m. liepos 19 d.);
- įvairiuose teminiuose informaciniuose biuleteniuose ir interneto svetainėse bei socialiniuose tinkluose paskelbti 82 įrašai, pranešimai spaudai ir kiti straipsniai;
- išleista PVSP reklaminė[15] ir mokomoji[16] vaizdo medžiaga;
- ES finansavimo ir konkursų portale paskelbti 76 dažniausiai užduodami klausimai (DUK).

[15] Paskolų viešajam sektoriui priemonė pagal Teisingos pertvarkos mechanizmą (youtube.com).
[16] https://youtu.be/_bgPXkIKU04

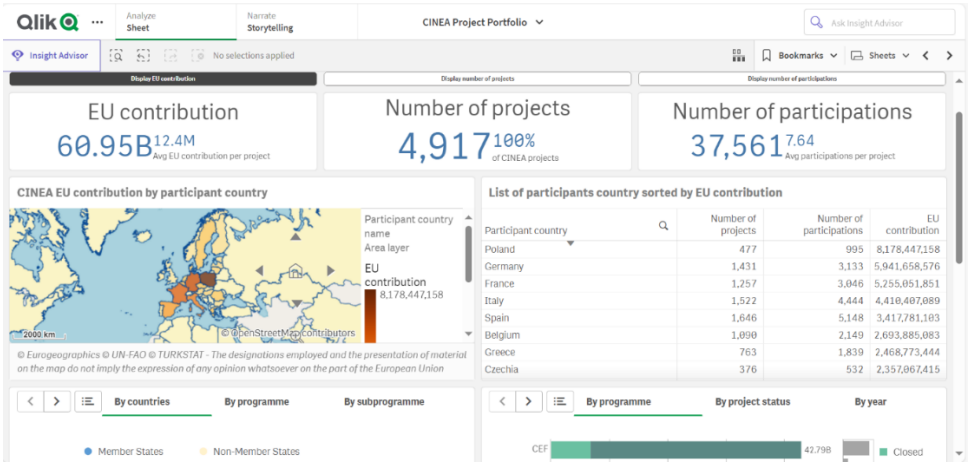
2 pav. Renginiai pagal valstybes nares



Buvo kreiptasi į visas valstybes nares ir visoms joms buvo suteikta galimybė dalyvauti informaciniame posėdyje, susijusiame su PVSP[17]. Nuo PVSP įgyvendinimo pradžios iš viso buvo surengta 110 susitikimų, iš kurių 66 buvo susitikimai su valstybėmis narėmis, o 36 – su vidaus ir išorės suinteresuotaisiais subjektais; Priemonė buvo pristatyta 28 teminiuose renginiuose, 161 socialinės žiniasklaidos įrašas ir straipsnis, įskaitant pranešimus spaudai, buvo paskelbti įvairiuose teminiuose informaciniuose biuleteniuose ir interneto svetainėse bei socialinės žiniasklaidos priemonėse. Be to, buvo išleistos dvi brošiūros ir keturi vaizdo įrašai.

Be to, CINEA skelbia viešą internetinę duomenų suvestinę, kuri apima visas jos valdomas programas, įskaitant PVSP[18]. Duomenų suvestinėje pateikiama naujausia informacija apie pagal kiekvieną programą remiamus projektus, jų tarpusavio ir duomenų išgavimo kryžminės nuorodos, kad duomenis būtų galima pakartotinai naudoti.

3 pav. CINEA vieša internetinė suvestinė, kurioje pateikta PVSP projektų apžvalga



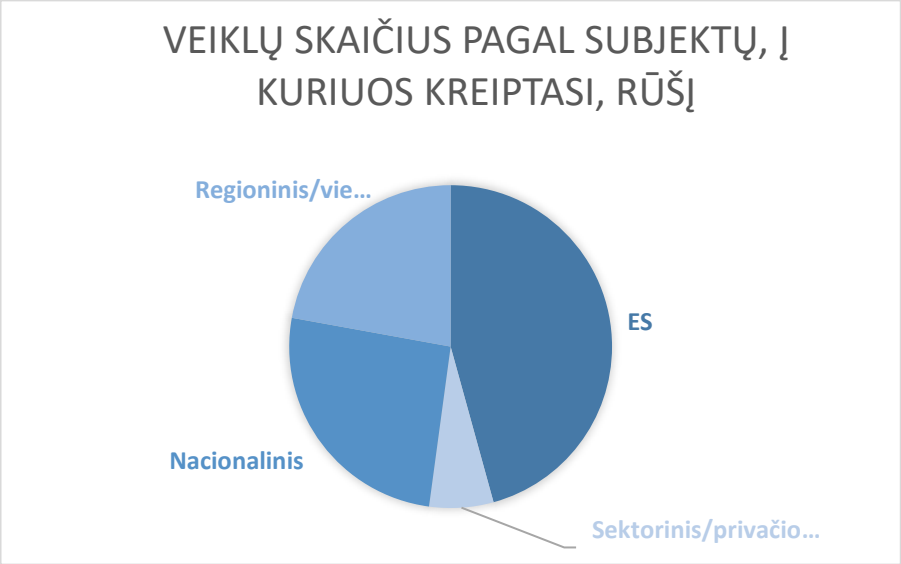
Be to, kadangi Priemone gali naudotis įstaigos, kurių veikla reglamentuojama privatine teise ir kurioms pavesta teikti viešąsias paslaugas, Komisija kreipėsi į įvairias sektorių organizacijas, be kita ko, tas, kurios atstovauja kultūros, centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo, skirstymo

17 Kipro, Suomijos ir Liuksemburgo atstovai nepareiškė noro surengti specialų posėdį.

18 CINEA Project Portfolio - Welcome | Sheet - Qlik Sense (europa.eu)

sistemos operatorių, sveikatos, švietimo, geležinkelių, socialinės infrastruktūros ir atliekų tvarkymo sektorių subjektams. Iš viso buvo surengti devyni susitikimai su tokiomis organizacijomis kaip E.DSO, Mokymosi visą gyvenimą platforma, „Euroheat &Power“, „Municipal Waste Europe“, CER ir EIM, taip pat su federacijos „Housing Europe“ nariais.

4 pav. Subjektų, į kuriuos kreiptasi, rūšis



4. PADARYTA PAŽANGA IR TOLESNI VEIKSMAI

4.1. Iššūkiai

Praėjus dvejiems metams nuo pirmojo kvietimo teikti pasiūlymus pagal PVSP paskelbimo pastebėtas žemas lėšų panaudojimo lygis, nes jo pradžia sutapo su kitų fondų (t. y. Teisingos pertvarkos fondo, Europos regioninės plėtros fondo[19], Sanglaudos fondo[20] arba Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės[21]) programavimu, pagal kurį panašūs projektai finansuojami patrauklesnėmis sąlygomis (didesnė finansavimo dotacijomis dalis bendrame projektų biudžete). Be to, buvo pripažinta, kad PVSP įgyvendinimas valstybėse narėse gali labai skirtis pagal tokius parametrus kaip nacionaliniu lygmeniu prieinamų alternatyvių finansavimo šaltinių dydis, brandžių projektų prieinamumas, skirtingas teisingos pertvarkos strategijų lygis ir skirtingas požiūris į skolinimu grindžiamas priemones.

Dauguma antrojoje metinėje įgyvendinimo ataskaitoje[22] nurodytų Priemonei kylančių apribojimų išlieka. Tai visų pirma pasakytina apie valstybes nares, turinčias didžiausius nacionalinius paketus (Vokietija, Lenkija, Rumunija), kuriose projektų visai arba beveik nepateikta. Nustatyti konkretūs veiksniai, lemiantys lėtą lėšų panaudojimą šiose valstybėse narėse, yra šie:

- PVSP nacionaliniai asignavimai atitinka TPF reglamentą. Tad valstybės narės, kurioms skiriami didžiausi asignavimai pagal abi priemones, yra tos pačios. Todėl jos daugiausia dėmesio skiria turimų TPF lėšų panaudojimui, atsižvelgiant į tam skirtą ribotą laiką[23]. Be to, TPF siūlo didesnę finansavimo dotacijomis dalį bendrame projektų biudžete (Vokietija, Lenkija, Rumunija);

- kai kurios valstybės narės taip pat paprastai yra didžiausios kitų lėšų gavėjos, todėl jų pajėgumas panaudoti papildomus išteklius yra ribotas (Lenkija, Rumunija);

- finansavimas iš nacionalinių fondų yra patrauklesnis ir prieinamesnis (Vokietija);

- dėl smulkiųjų paramos gavėjų skolos lygio sunku pasinaudoti skolinimu grindžiamomis priemonėmis (Lenkija) arba reikalavimus atitinkantys paramos gavėjai negali skolintis dėl nacionalinės teisės aktų, kuriais reglamentuojamas valstybės skolinimasis.

Problemos, su kuriomis susidurta įgyvendinant Priemonę, bus išsamiau išnagrinėtos ir įvertintos per PVSP laikotarpio vidurio vertinimą, kuris turi būti atliktas iki 2025 m. birželio mėn. (žr. 4.4 skirsnį).

Kaip paaiškinta 1.1 skirsnyje, PVSP buvo įtraukta į 2021–2027 m. DFP peržiūrą, todėl pagal Priemonę skirtas biudžetas sumažėjo. Nacionalinės dalys pagal PVSP apskaičiuojamos proporcingai jos bendram biudžetui, skirtam dotacijoms, todėl jos taip pat buvo sumažintos. Atlikus peržiūrą, kai kurių nacionalinių dalių panaudojimas paspartėjo ten, kur PVSP paklausa padidėjo

19 Europos regioninės plėtros fondas (ERPF)) (europa.eu)
20 Sanglaudos fondas (SF) (europa.eu)
21 Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonė (europa.eu).
22 Daugiau informacijos pateikta antrosios PVSP įgyvendinimo ataskaitos 4.1 skirsnyje.
23 TPF biudžetą sudaro DFP ir Europos ekonomikos gaivinimo priemonės arba priemonės „NextGenerationEU“ (NGEU) lėšos. Priimtose TPF programose NGEU ištekliai skirti 2022 ir 2023 m. biudžetiniams įsipareigojimams, o DFP ištekliai paskirstyti per 2021–2027 m. laikotarpį. Todėl 70 % TPF biudžeto skiriama pirmosioms dviem metinėms dalims. Komisija panaikins sumas, kurios nebuvo panaudotos išankstiniam finansavimui arba dėl kurių mokėjimo paraiška nebuvo pateikta iki trečiųjų kalendorinių metų, einančių po biudžetinių įsipareigojimų metų, gruodžio 31 d. („N + 3“ taisyklė); daugiau informacijos apie TPF: „Inforegio“. Teisingos pertvarkos fondas (europa.eu).

(Prancūzija, Švedija). Paramai pagal PVSP gauti atrinktiems projektams buvo prašoma skirti vidutiniškai 9 mln. EUR dotaciją. Taikant ekstrapoliacijos metodą, PVSP biudžetą sumažinus 150 mln. EUR, projektų, kurie galėtų būti remiami pagal PVSP, skaičius sumažėtų 16 ar 17 projektų.

4.2. Stiprybės

Nepaisant šių problemų, PVSP sulaukė didelio susidomėjimo. Tai ypač pasakytina apie Prancūziją, nes šioje šalyje PVSP padėjo patenkinti finansavimo poreikius, kurie nebuvo remiami pagal kitas ES finansavimo programas. Be to, pateikta ir dar tikimasi gauti daug pasiūlymų iš Čekijos. Galimas didelio lėšų panaudojimo Čekijoje priežastis galima paaiškinti galimybe finansuoti mažesnes investicijas per tarpininkus, kaip numatyta EIB ir Čekijos nacionalinio plėtros banko pasirašytame susitarime, galimybe gauti techninę pagalbą Priemonei skatinti, taip pat bendru šalies pasirengimu panaudoti Teisingos pertvarkos mechanizmo finansavimą. Papildomų projektų pateikė pareiškėjai iš Graikijos, Nyderlandų, Airijos, Lenkijos ir Švedijos ir jų vis dar tikimasi gauti iki dabartinio kvietimo teikti pasiūlymus pabaigos 2025 m.

Po antrojo kvietimo teikti pasiūlymus pagal PVSP, kuris bus paskelbtas 2026 m., naudojimosi Priemone lygis turėtų toliau didėti, nes kiti geresnes sąlygas siūlantys finansavimo šaltiniai bus jau suprogramuoti arba išnaudoti, o informuotumas apie Priemonę toliau didės. Visų pirma pagal priemonę „NextGenerationEU“ remiamoms ES programoms taikomi konkretūs laiko apribojimai. Be to, antrasis kvietimas teikti pasiūlymus pagal PVSP nebebus ribojamas nacionalinėmis dalimis, todėl i) valstybės narės, kurios išnaudojo arba, kaip manoma, bus išnaudojusios savo nacionalines dalis iki 2025 m. pabaigos, galės toliau naudotis Priemone ir turės daugiau laiko planavimui nei tada, kai Priemonę pradėta taikyti, ii) valstybės narės, kurių nacionalinės dalys yra mažiausios, dabar turės papildomą paskatą naudotis Priemone, nes prašoma dotacija nebebus apribota suma, nustatyta pagal nacionalines dalis. Taip PVSP galės būti naudingesnė regionams, turintiems didžiausią paklausą ir brandžius projektus.

Be to, praėjus dvejiems metams nuo kvietimo teikti pasiūlymus pagal PVSP paskelbimo, patvirtinta, kad PVSP dotacijų komponentas yra akivaizdi paskata viešojo sektoriaus subjektams naudoti EIB paskolas viešosioms investicijoms regionuose, kuriuose vyksta su klimato kaita susijusi pertvarka, remti. Pagal Priemonę siūlomos patrauklios skolinimo sąlygos, palyginti su paprastai rinkoje prieinamomis priemonėmis. Tai ypač svarbu siekiant įveikti ekonominius suvaržymus, kuriuos lėmė COVID-19 ekonomikos krizė ir tebesitęsiantys Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą ekonominiai padariniai.

4.3. Veiksmai, kurių Komisija ėmėsi, kad išspręstų problemas

Pastebėta teigiama tendencija, susijusi su potencialių paramos gavėjų informuotumu apie PVSP. Apie ją visų pirma byloja naudojimasis Priemone ir plėtojamas jos projektų portfelis, taip pat didėjantis projektų vykdytojų, kurie kreipiasi į Komisiją konkrečiais klausimais apie PVSP, skaičius. Siekdama paremti šią tendenciją, Komisija parengė papildomą informacinę medžiagą ir tęsė informuotumo didinimo ir komunikacijos kampaniją.

Be to, Komisija ir EIB kartu dėjo pastangas sudaryti palankesnes sąlygas mažesniems paramos gavėjams ir projektams naudotis PVSP ir užtikrinti, kad būtų skiriama daugiau per tarpininkus teikiamų nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ir įstaigų paskolų, tuo tikslu peržiūrėdami galiojančias taisykles. Pirma, nuo 2023 m. rugsėjo mėn. Komisijos ir EIB susitarime mažiausia per tarpininkus teikiamos paskolos suma buvo sumažinta nuo 3 mln. iki 1 mln. EUR[24]. Antra, tikimasi, kad į administracinį susitarimą įtrauktas apribojimas, susijęs su nacionalinių skatinamojo finansavimo bankų ir įstaigų, kaip EIB finansų tarpininkų, dalyvavimu įgyvendinant PVSP, bus

[24] Žr. 2023 m. rugsėjo 25 d. atliktą kvietimo teikti pasiūlymus pagal PVSP dalinį pakeitimą.

panaikintas[25]. Atsižvelgiant į šias pastangas, pirmieji projektai, susiję su per tarpininkus teikiamomis paskolomis, paskelbus kvietimą teikti pasiūlymus pagal PVSP buvo pateikti dalyvaujant Čekijos nacionaliniam plėtros bankui.

4.4. PVSP laikotarpio vidurio vertinimo parengiamieji darbai

Pagal PVSP reglamento 17 straipsnį Komisija turi iki 2025 m. birželio 30 d. atlikti tarpinį vertinimą, kad įvertintų Priemonės įgyvendinimą ir jos galimybes pasiekti PVSP reglamento 3 straipsnyje nustatytus tikslus.

Vertinimo tikslas – pasimokyti iš įgytos patirties, kuria būtų galima pasinaudoti siekiant pagerinti PVSP veiklos rezultatus per likusį jos įgyvendinimo laikotarpį. Vertinimas apims Priemonės dotacijų komponentą nuo tos dienos, kai PVSP reglamentas įsigaliojo 2021 m. 27 valstybėse narėse, iki naujausios turimos informacijos.

Siekiant parengti Komisijos tarnybų darbinį dokumentą dėl tarpinio vertinimo, bus atlikti šie veiksmai, kuriais bus remiamasi:

i. PVSP vertinimas, kurį viduje turi atlikti Komisija;

ii. tyrimas, kuriuo siekiama surinkti įrodymus, daugiausia dėmesio skiriant klausimams, susijusiems su įgyvendinimu, techninė pagalba, suderinamumu, sinergija su kitomis ES ir nacionalinėmis finansavimo priemonėmis, ES pridėtine verte ir kitomis temomis.

Vertinimas pradėtas 2024 m. pradžioje ir bus tęsiamas visą vertinimo parengiamųjų darbų trukmės laikotarpį. 2024 m. balandžio mėn. Komisija pasirašė sutartį su įmonėmis „T33 srl“ ir „Prognos AG“ tyrimui atlikti.

5. TECHNINĖ PAGALBA

EIB konsultacinės paslaugos teikiamos per „InvestEU“ konsultacijų centrą reikalavimus atitinkantiems projektams rengti, plėtoti ir įgyvendinti[26]. Iki 2024 m. liepos mėn. pabaigos konsultacinė pagalba PVSP remti buvo teikiama Bulgarijoje, Kipre, Graikijoje, Prancūzijoje, Rumunijoje, Ispanijoje ir Švedijoje[27].

Paramos paslauga buvo išplėsta ir pritaikyta prie atskirų projektų rengėjų konkrečių poreikių ir apėmė įvairias sritis – nuo bendrų gairių, kaip nustatyti tinkamus projektus, pradinės grandies paramos rengiant investicijų programas, iki konsultacijų projektų plėtojimo klausimais ir paramos teikiant PVSP dotacijų paraiškas. Be to, EIB vykdė įvairią veiklą, siekdamas nustatyti ir remti projektus, kuriems galėtų būti skiriamas finansavimas pagal PVSP.

Remdamasis šia pradine patirtimi ir siekdamas paremti poreikį ateityje plėtoti PVSP paramos paklausą (žr. 4.1 skirsnį), EIB numato vykdyti konsultacinę veiklą penkiomis darbo kryptimis:

i. **tiesioginis** atskirų projektų rengėjų ir individualių investicinių paskolų gavėjų **konsultavimas**, teikiant įvairias konsultavimo paslaugas pasirengimo ir įgyvendinimo etapais, įskaitant pagalbą teikiant paraiškas dėl dotacijų;

---

25 Komisija ir EIB rengia abiejų šalių tarpusavyje sudaryto administracinio susitarimo dalinius pakeitimus.

26 Daugiau informacijos pateikta pirmosios PVSP įgyvendinimo ataskaitos 2.1.4 skirsnyje ir antrosios PVSP įgyvendinimo ataskaitos 2.2 skirsnyje.

27 Kai kuri konsultacinė veikla Kipre, Graikijoje ir Prancūzijoje pradėta prieš sukuriant PVSP, todėl ji buvo finansuojama iš kitų šaltinių, pavyzdžiui, Europos investavimo konsultacijų centro (Graikija) ir „InvestEU“ konsultacijų centro pagal tvarios infrastruktūros politikos liniją (Kipras ir Prancūzija).

ii. **pajėgumų stiprinimo parama** nebankinėms institucijoms, kurios paprastai veikia kaip mažesnių projektų telkėjai, kuria siekiama stiprinti administracinius ir veiklos pajėgumus veiksmingai vertinti, atrinkti, rūšiuoti pagal svarbą, stebėti ar kitaip koordinuoti kai kuriuos paprojekčius;

iii. **„netiesioginė“ konsultacinė parama** galutiniams paramos gavėjams, gaunantiems per tarpininkus teikiamas arba bendrąsias paskolas, teikiant standartizuotus paramos paketus, kuriais siekiama padidinti pasiūlymų patikimumą ir pagerinti jų atitiktį taikomai skolinimo politikai;

iv. **konsultavimas rinkos plėtros klausimais** valstybių narių lygmeniu, kaip nustatyti galimą PVSP paramos paklausą ir tai, ar esami PVSP finansiniai produktai yra tinkami;

v. **tikrinimas, apimties nustatymas ir sklaida** siekiant skatinti naudotis Priemone, nustatyti tinkamus projektus ir juos rūšiuoti pagal svarbą, taip pat teikti bendras gaires dėl PVSP dotacijų paraiškų.

Papildant EIB per „InvestEU“ konsultacijų centrą teikiamas paslaugas, Čekijos, Graikijos ir Slovakijos prašymu Komisija teikė konsultavimo paslaugas, kad padidintų informuotumą apie Priemonę ir nustatytų bei parengtų projektų pasiūlymus. Techninę pagalbą Čekijai teikia Komisija, o parama Slovakijai teikiama pagal techninės paramos priemonę[28]. Pagal abi sutartis teikiamos įvairios paslaugos, be kita ko, informuotumo didinimas, potencialių paramos gavėjų sutelkimas regionuose, kuriuose įgyvendinami TTPP, taip pat projektų idėjų peržiūra.

Graikija pagal techninę paramos priemonę gauna platesnę paramą visiems trims TPM ramsčiams įgyvendinti. Be to, Graikija paprašė suteikti jai paramą pagal iniciatyvą „JTP Groundwork“ (liet. „Teisingos pertvarkos platformos parengiamieji darbai“)[29] nustatant projektus ir vėliau rengiant projektų pasiūlymus, kurie turės būti pateikti finansuoti pagal PVSP Peloponeso regione.

Komisija ir EIB dalyvauja stebint konsultacinių užduočių vykdymą, kad užtikrintų jų papildomumą su kita konsultacine veikla paramą gaunančiose valstybėse narėse.

6. TOLESNI VEIKSMAI

Komisija, koordinuodama veiksmus su CINEA ir EIB, toliau didins informuotumą apie Priemonę, siekdama užtikrinti, kad galimi pareiškėjai suprastų, kas pagal ją siūloma, ir galėtų prašyti paramos. Visų pirma išsamesnė informacija apie projektus, remiamus pagal PVSP, bus pateikta CINEA viešojoje duomenų suvestinėje[30].

Pagal „InvestEU“ konsultacijų centro įgaliojimus EIB toliau įgyvendins PVSP, nustatydamas ir tikrindamas galimus projektus, teikdamas konsultacinę paramą projektų vykdytojams ir atitinkamoms institucijoms, taip pat rengdamas specialius susitikimus ir renginius ES, nacionaliniu ir regioniniu lygmenimis. Valstybės narės taip pat gali toliau gauti paramą PVSP įgyvendinimui pagal techninės paramos priemonę.

Antrasis kvietimas teikti paraiškas bus paskelbtas 2026 m., kaip nustatyta PVSP reglamente.

Galiausiai Komisija užbaigs PVSP laikotarpio vidurio vertinimą, kurio ataskaita iki 2025 m. birželio 30 d. bus nusiųsta Tarybai ir Europos Parlamentui.

[28] Techninės paramos priemonė (europa.eu)
[29] „Inforegio“. Teisingos pertvarkos fondas (europa.eu)
[30] Qlik Sense (europa.eu)

7. IŠVADOS

Paskolų viešajam sektoriui priemonė – tai priemonė, kuria siekiama užtikrinti, kad perėjimas prie neutralaus poveikio klimatui ekonomikos vyktų teisingai ir socialiniu požiūriu tvariai, atsižvelgiant į pagrindinį viešojo sektoriaus vaidmenį sprendžiant rinkos nepakankamumo problemas.

Dėl daugybės sektorių, kurie gali būti remiamai pagal ją, pavyzdžiui, energijos vartojimo efektyvumo, socialinio ir įperkamo būsto ir darnaus judumo, ir turimos finansavimo sumos ji yra svarbi siekiant Sąjungos 2030 m. klimato srities tikslų ir Sąjungos 2050 m. poveikio klimatui neutralumo tikslo, kartu užtikrinant, kad nė vienas asmuo ir nė vienas regionas nebūtų paliktas nuošalyje.

Nuo pirmojo kvietimo teikti pasiūlymus pagal PVSP paskelbimo praėjo dveji metai ir pateikta vis daugiau reikalavimus atitinkančių projektų pasiūlymų ir rengiama daugiau galimų projektų. PVSP tarpiniame vertinime, kuris turi būti baigtas iki 2025 m. birželio 30 d., bus surinkti duomenys, kuriais remiantis bus galima daryti tolesnes išvadas apie Priemonės įgyvendinimo padėtį.

Iki 2024 m. liepos 30 d. PVSP vertinimo komitetas atrinko projektų pasiūlymus finansuoti, skiriant dotacijas, kurių apskaičiuotoji suma yra maždaug 148 mln. EUR, ir EIB paskolas, kurių apskaičiuotoji suma – maždaug 863 mln. EUR. Pasirašyti keturi dotacijų susitarimai ir pradėti įgyvendinti atitinkami projektai.